

Сарајево, 20.08.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 13.08.2018.- 17.08.2018.**

Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона			САД			Велика Британија			Јапан		
	10.8.18	-	17.8.18	10.8.18	-	17.8.18	10.8.18	-	17.8.18	10.8.18	-	17.8.18
2 године	-0,64	-	-0,65	↘	2,60	-	2,61	↗	0,70	-	0,71	↗
5 година	-0,25	-	-0,27	↘	2,74	-	2,74	→	0,99	-	0,99	→
10 година	0,32	-	0,31	↘	2,87	-	2,86	↘	1,24	-	1,24	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	10.8.18	-	17.8.18
3 мјесеца	-0,564	-	-0,616
6 мјесеци	-0,596	-	-0,650
1 година	-0,640	-	-0,642

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 17.08.2018. године (пуне линије) и 10.08.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси италијанских обвезница су наставили да биљеже приличан раст почетком протекле седмице, те су приноси обвезница с роком доспијећа од 2 и 5 година забиљежили највеће нивое од 08.06, а приноси обвезница с роком доспијећа од 10 година највећи ниво од 29.05.2018. године. На наставак раста приноса италијанских обвезница утицај је имала повећана забринутост инвеститора о потенцијалном ефекту прелијевања кризе која погађа Турску на другу активу која се сматра више ризичном. Поред тога, на тржишту се шпекулише да би европске банке могле бити погођене депрецијацијом турске лире (TRY), а према подацима BIS-а, банке које су највише изложене овом тржишту су оне из Француске и Шпаније, након чега слиједе банке из Италије и Немачке. Приноси ових обвезница су привремено кориговани наниже након што је из кабинета премијера Италије издато саопштење да је оквир програма за буџет у 2019. години у складу с планом Владе да настави с циљем стабилизације јавних финансија, а посебно с наставком пута смањења односа дуга и БДП-а. Поред тога, значајна апрецијације турске лире (TRY), као одговор тржишта на најављене мјере Централне банке Турске везано за заустављање даљег пада вриједности ове валуте се позитивно одразила на кретање приноса ових обвезница. Већ у сриједу потражња за сигурнијим инвестицијама је била изражена, што је утицало на пад приноса сигурнијих обвезница, односно на

поновни раст приноса италијанских обвезница (принос десетогодишњих обвезница је достигао 3,169%, што представља највећи ниво од маја 2014. године). Негативно расположење инвеститора је била реакција на вијест да је кинески интернет гигант Tencent Holdings Ltd. први пут у последњих десет година забиљежио пад профита, а што се одразило на пад вриједности индекса и осталих технолошких компанија, па тако и на глобални пад индекса акција. У четвртак је поново, привремено, била изражена слабија потражња за сигурнијим инвестицијама, услед наставка апрецијације TRY, али и најаве о обнављању трговинских преговора између САД и Кине. На крају седмице, тензије између САД и Турске су још једном обновљене, те је након тродневне апрецијације TRY поново забиљежила пад вриједности у односу на друге свјетске валуте. Изјава представника савјета министара Италије Giorgetta да се нада да ће програм квантитативних олакшица ЕЦБ бити продужен како би заштитио његову земљу од финансијских шпекулатора, као и могућност да Италија према ЕУ убрза захтјев за повећање потрошње, након трагедије која је захватила Ђенову, је даље допринијела волатилном кретању италијанских обвезница. У односу на претходну седмицу приноси сигурнијих обвезница еврозоне су забиљежили благо смањење, док су приноси италијанских обвезница повећани између 12 и 19 базних поена.

Објављивање позитивних података о бољем од очекиваног раста БДП-а, као и раста стопе инфлације у еврозони остало је у сјени појачаних геополитичких ризика, нарочито на релација САД – Турска.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) 2. прелим. податак II квартал	0,3%	0,4%	0,4%
2.	Стопа инфлације – ЕЗ (финално) ЈУЛ	2,1%	2,1%	2,0%
3.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ЈУН	2,4%	2,5%	2,6%
4.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) ЈУН	16,9	16,7	16,9
5.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) ЈУН	-	23,5	24,4
6.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) ЈУН	-	2.323,3	2.327,4
7.	Стопа инфлације – Италија ЈУЛ	1,9%	1,9%	1,4%
8.	Стопа инфлације – Аустрија ЈУЛ	-	2,1%	2,0%
9.	Малопродаја – Холандија (Г/Г) ЈУН	-	4,0%	4,2%
10.	Стопа незапослености – Холандија ЈУЛ	3,9%	3,8%	3,9%

САД

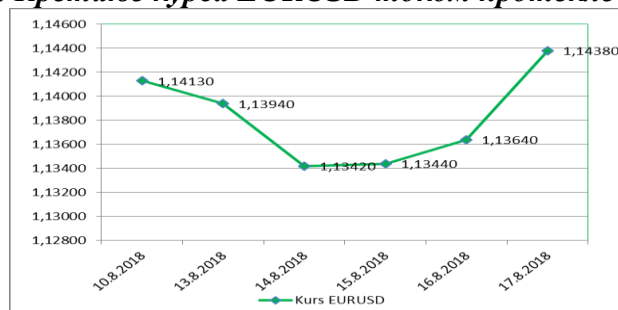
Приноси америчких обвезница нису забиљежили значајне промјене посматрано на седмичном нивоу. Протеклу седмицу је обиљежило јачање тензија у односима САД и Турске, али и ублажавање тензија у трговинским односима САД и Кине. Турски званичници су најавили увођење тарифа на увоз возила из САД од 120%, алкохолна пића 140% и дуван 60%, као одговор на удвостручене тарифе САД на увоз челика и алуминијума из Турске. Трговање у петак је обиљежено и информацијама о томе да би САД могле проширити санкције Турској. Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P је смањила кредитни рејтинг Турске с нивоа од ББ- на ниво од Б+, што је испод инвестиционог рејтинга, те је наведено и да из ове агенције очекују да ће се турска привреда суочити с рецесијом. Поред тога, и агенција Moody's је смањила кредитни рејтинг ове земље с нивоа од Ба2 на ниво од Ба3, што је, такође, рејтинг испод инвестиционог нивоа те је у саопштењу уз ову одлуку наведено да је утицај на њу имала забринутост везано за независност Централне банке Турске те непостојање јасног плана за рјешавање узрока актуелних финансијских проблема. Међутим, кинески званичници би и током ове седмице требало да наставе преговоре с америчким колегама, а поред тога је најављено да ће се предсједник САД Trump у новембру састати с кинеским колегом Jinpingom, како би разговарали о трговинским односима САД и Кине. Странци су током јуна значајно смањили инвестиције у америчке дугорочне обвезнице и акције за 36,5 милијарди USD. Међутим, када се поред тога у обзир узму и краткорочне обвезнице те финансијски деривати, страни инвеститори су у америчку финансијску активу током јуна инвестирали укупно 114,5 милијарди USD.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	ЈУЛ	4,5%	4,8%
2.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	ЈУЛ	-	4,3%
3.	Индекс индустријске производње (М/М)	ЈУЛ	0,3%	0,1%
4.	Искоришћеност капацитета	ЈУЛ	78,2%	78,1%
5.	Индекс производње прерађивачког сектора	ЈУЛ	0,3%	0,3%
6.	Индекс повјерење прерађивачког сектора Фед из Фил.	ЈУЛ	22,0	11,9
7.	Индекс започетих кућа (М/М)	ЈУЛ	7,4%	0,9%
8.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	ЈУЛ	1,4%	1,5%
9.	Индекс водећих економских индикатора	ЈУЛ	0,4%	0,6%
10.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	28.ЈУЛ	215.000	228.000

Курс EURUSD је током трговања у уторак забиљежио најнижи ниво од јула прошле године, а апрецијација USD у односу на EUR је резултат повећане тражње за сигурнијом активом, због јачања геополитичких тензија у односима САД и других земаља, али и под утицајем очекивања да ће Фед до краја текуће године још два пута повећати референтну каматну стопу. EURUSD је након тога забиљежио корекцију навише те је посматрано на седмичном нивоу курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1413 на ниво од 1,1438.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и USD под утицајем шпекулација да би Велика Британија могла напустити ЕУ без било каквог трговинског споразума. Слабљењу GBP допринијеле су изјаве појединих званичника. Тако је министар иностраних послова Hunt изјавио да ризик непостизања споразума о Брежиту расте и да сви требају бити припремљени. Такође, он је истакао да би непостизање споразума везано за Брежит могло водити оштром паду домаће валуте (GBP), али је додао да ће економија Велике Британија пронаћи начин да то превазиђе и на крају ће у томе успјети.

С друге стране, бивши лидер Конзервативне партије Smith, који је уједно и један од покретача Брежита, је позвао инвеститоре на смирење, те је оптужио финансијска тржишта на претјерана реаговања везано за негативна очекивања везано за Брежит. Поред тога, он је истакао да су економски стручњаци, укључујући и гувернера ВоЕ Carneyа често у криву по питању утицаја Брежита те истакао да су основе економије Велике Британије снажне, иако је признао да је тешко предвидјети како ће се ситуација даље развијати по питању преговора о Брежиту, јер је Велика Британија прва земља која је одлучила да напусти ЕУ блок.

Објављени су подаци с тржишта рада који су показали да је стопа незапослености, мјерена квартално, на крају јуна смањена на 4% с претходних 4,2%. Податак о стопи незапослености је досегао нови најнижи ниво у посљедње 43 године.

У локалном часопису Telegraph објављен је чланак у којем Грчка упозорава да ће непостизање споразума везано за Брежит оставити земљу суочену с појачаном финансијском и политичком

нестабилношћу. Влада Грчке је нагласила да би се могао појавити и недостатак средстава у буџету ЕУ од 10 милијарди GBP до 2020. године. Нови министар за Брегзит Raab је прошлог мјесеца упозорио да такозвана обавеза Велике Британије према ЕУ у висини од 40 милијарди GBP, неће бити плаћена уколико ЕУ не успије да постигне трговински споразум с Великом Британијом.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Захтјеви незапослених за помоћ ЈУЛ	-	6.200	9.000
2.	ILO стопа незапослености (квартално) ЈУН	4,2%	4,0%	4,2%
3.	Инфлација (Г/Г) ЈУЛ	2,5%	2,5%	2,4%
4.	RPI улазне цијене у производњу (Г/Г) ЈУЛ	10,3%	10,9%	10,3%
5.	RPI излазне цијене производње (Г/Г) ЈУЛ	3,0%	3,1%	3,3%
6.	Индекс цијена кућа (Г/Г) ЈУН	2,6%	3,0%	3,5%
7.	Малопродаја (Г/Г) ЈУЛ	0,2%	0,7%	-0,5%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,89355 на ниво од 0,89721, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2758 на ниво од 1,2749.

ЈАПАН

Дешавања у Турској у протеклом периоду су се одразила на глобална финансијска тржишта, па тако и на Јапан. Наиме, према подацима Токуо Financial Inc. јапански инвеститори који улажу у малопродајни сектор прошле седмице су смањили своје нето дуге позиције у TRY у односу на JPY за 47%, док су благо повећали улагања у Јужној Африци и Аустралији. Истовремено, аналитичари су примјетили да је зарада по основу трговања курсом USDJPY постала привлачнија за инвеститоре, дјелимично захваљујући усвајању смјерница којим би BoJ требала задржати каматне стопе на ниским нивоима дужи временски период те пројекцијама Феда о повећању каматних стопа пет пута до краја 2019. године.

Бивши извршни директор BoJ Најакава протекле седмице је изјавио да BoJ може дозволити да се дугорочне каматне стопе повећају на око 0,4% у складу с новим смјерницама које су уведене прошлог мјесеца. Такође, Најакава је истакао да постоји велика шанса да ће јапанска економија ући у рецесију било у 2019. или 2020. години, због планираног повећања пореза на промет и раста тражње за изградњом у вези с Олимпијским играма које ће се 2020. години одржати у Токију.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

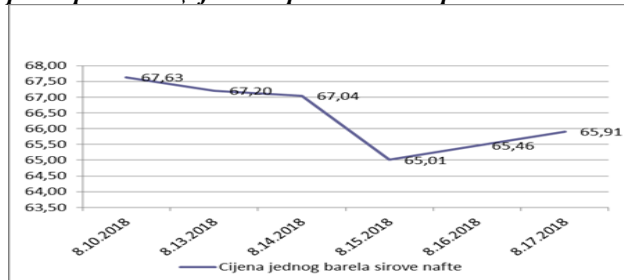
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд JPY) ЈУЛ	-41,2	-231,2	721,4
2.	Извоз (Г/Г) ЈУЛ	6,3%	3,9%	6,7%
3.	Увоз (Г/Г) ЈУЛ	14,2%	14,6%	2,5%
4.	Индустријска производња (Г/Г) F ЈУН	-	-0,9%	-1,2%
5.	Индекс искоришћености капацитета (М/М) ЈУН	-	-2,2%	-2,1%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 126,51 на ниво од 126,40. JPY је апрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио смањење с нивоа од 110,83 на ниво од 110,50.

НАФТА И ЗЛАТО

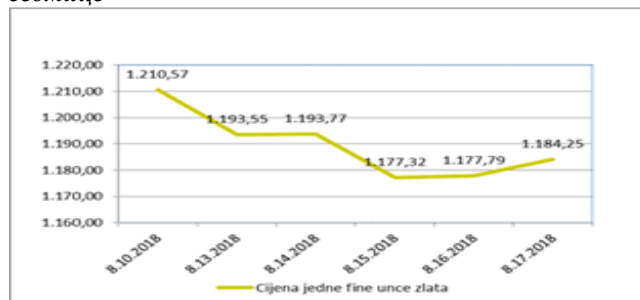
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 67,63 USD (59,26 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је забиљежила смањење које је подстакнуто забринутошћу инвеститора да ће нарушени трговински односи САД и Кине умањити њихове економске активности и тиме смањити тражњу за овим енергентом. Допринос смањењу цијене нафте дали су и нарушени односи између САД и Турске, односно међусобно повећавање тарифа на увоз добара, што је подстакло забинутост инвеститора на то какве ће импликације ови догађаји имати на привреду других земаља у експанзији. Поред наведеног, Саудијска Арабија је најавила да би могла смањити обим производње нафте, како би се избјегло поновно формирање вишка понуде овог енергента над тражњом. Обнављање санкција према Ирану је утицало на то да поједини купци иранске нафте, попут Индије и Јужне Кореје, током јула значајно смање увоз нафте из ове земље. Ове информације су, уз вијести о умањењу тензија у трговинским односима САД и Кине, крајем протекле седмице подстакле раст цијене нафте. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,91 USD (57,62 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.210,57 USD (1.060,69 EUR). Снажна апрецијација USD у односу на EUR и друге валуте трговинских партнера је почетком протекле седмице утицала на смањење цијене једне fine унце злата, која је током трговања у сриједу забиљежила најнижи ниво од јануара 2017. године. Најзначајнији разлог за овакво кретање вриједности USD и цијене овог племенитог метала је очекивање да ће Фед до краја ове године још два пута повећати референтну каматну стопу за укупно 50 базних поена, као и да ће се тренд раста наставити и током наредне године. Према томе, америчке државне обвезнице, које се поред злата сматрају сигурним уточиштем, ће носити значајне нивое приноса, што није особина монетарног злата. Поред наведеног, допринос су дале и тензије САД у односу с Турском. Ипак, смањење тензија у трговинским односима САД и Кине је крајем протекле седмице утицало на депрецијацију USD у односу на EUR и друге валуте, што се одразило и на благи раст цијене овог племенитог метала. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.184,25 USD (1.035,36 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.